

Raadsvoorstel

Collegeverg. d.d. : 11 augustus 2026
Zaaknummer : 202676805
Afdeling opsteller : Maatschappelijke ontwikkeling
Bereikbaar onder : +31455278664, simone.kerkhove@brunssum.nl
Portefeuillehouder : V  r  nice Hermans
Raadsvergadering d.d. : 15 september 2026
Uiterlijke datum : 15 september, in verband met de besluitvorming over de zienswijze en de aansluiting op de planning van de deelnemende gemeenten in de centrumregeling

Aan de raad,

1. Onderwerp

Zienswijze ontwerp Centrumregeling Bureau Leren en Doorstromen Parkstad 2026.

2. Uitgangssituatie (WAAROM?)

a. Aanleiding

Bureau Leren en Doorstromen Parkstad (voorheen Bureau Voortijdig Schoolverlaten) voert namens de Parkstad-gemeenten de Leerplichtwet uit. Momenteel is deze samenwerking vastgelegd in een Bestuursovereenkomst. Vanwege de Wet van school naar duurzaam werk en de behoefte aan een publiekrechtelijke borging van de samenwerking kiezen de deelnemende colleges voor een centrumregeling op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen.

b. Huidige situatie/probleemstelling

Het college zendt hierbij het ontwerp van de centrumregeling overeenkomstig artikel 1, tweede lid van de Wet gemeenschappelijke regelingen aan de gemeenteraad toe. De gemeenteraad kan overeenkomstig artikel 1, derde lid, van deze wet een zienswijze over het ontwerp naar voren brengen. Voorgesteld wordt om geen zienswijze in te dienen. Het ontwerp geeft geen aanleiding tot het naar voren brengen van een zienswijze. Bureau Leren en Doorstromen Parkstad voert voor Brunssum noodzakelijke wettelijke taken uit op het gebied van leerplicht, voortijdig schoolverlaten en doorstroom naar onderwijs of werk. De ontwerpregeling zet deze bestaande regionale uitvoering voort en voorziet daarvoor in een publiekrechtelijk kader. De regeling verandert de beleidsmatige verantwoordelijkheid van Brunssum niet en leidt niet tot aanvullende lasten binnen de begroting 2026. Er zijn daarom geen specifieke Brunssumse belangen die aanpassing van het ontwerp noodzakelijk maken.

In een latere fase wordt de gemeenteraad, conform de Wgr, gevraagd toestemming te verlenen aan het college om de centrumregeling te treffen (toestemmingsprocedure).

3. Gewenste situatie (WAT?)

a. Wat willen we bereiken?

Een adequate uitvoering van de Leerplichtwet en de Wet van School naar Duurzaam Werk op basis van een juridisch correcte samenwerkingsvorm.

b. Kaders

1. eerdere besluitvorming
Juli 2020: Vaststelling Bestuursovereenkomst Voortijdig Schoolverlaten (VSV) Parkstad Limburg (door College van B&W).
2. traject tot dusverre
Ambtelijk is de Centrumregeling Bureau Leren en Doorstromen Parkstad door de gemeenten voorbereid. Alle deelnemende gemeenten in Parkstad volgen dezelfde besluitvormingsroute.

In Brunssum is de planning als volgt:

-15 september 2026: besluitvorming door de gemeenteraad over de zienswijze

-3 november 2026: besluitvorming gemeenteraad Brunssum over het verlenen van toestemming aan het college.

Na toestemming van de gemeenteraad neemt het college het definitieve besluit om de centrumregeling te treffen.

Alle deelnemende gemeenten volgen dezelfde wettelijke procedure. Iedere gemeenteraad besluit over de zienswijze en de toestemming voor het college van de “eigen” gemeente. Vervolgens nemen alle deelnemende colleges een gelijkluidend besluit tot het treffen de centrumregeling. De gemeenteraad van Heerlen beslist niet over de mandaten van de andere deelnemende gemeenten.

3. rol/ bevoegdheden college van B en W
De colleges van de deelnemende gemeenten treffen de centrumregeling. De raad brengt in deze fase uitsluitend wel/niet een zienswijze naar voren. In een latere fase verleent de raad toestemming aan het college. Het college besluit tevens, voor zover dit tot zijn bevoegdheden behoort, over de mandaatbesluiten, de ambtsinstructie en het aangaan van de dienstverleningsovereenkomst en de afspraken over de gegevensverwerking.
4. algemene beleidskaders (landelijk/ provinciaal/ lokaal)
Bureau Leren en Doorstromen (BLD) voert verschillende wettelijke en gemeentelijke taken uit voor de aangesloten gemeenten, waaronder:
 - * Toezicht en handhaving op grond van de Leerplichtwet 1969, incl. luxe en ongeoorloofd verzuim;
 - * De regionale aanpak van vroegtijdig schoolverlaten;
 - * Doorstroombegeleiding van jongeren naar onderwijs, startkwalificatie of duurzame uitstroom naar werk op basis van de Wet van School naar Duurzaam Werk;
 - * Monitoring en signalering in samenwerking met onderwijs, sociaal domein en ketenpartners;Met de Centrumregeling wordt de bestaande samenwerking juridisch vastgelegd en versterkt op basis van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen (Wgr).
5. past het voorstel in de strategische visie/ relatie met uitvoeringsagenda?
Ja, de uitvoering van de Leerplichttaken leidt tot inclusie: voor alle kinderen kansengelijkheid in de regio. De aanpak voorziet in het voorkomen van voortijdig schoolverlaten, thuiszitten en bevordert de route terug naar school of de route naar duurzaam werk.
6. relatie met programmabegroting/ financiële gevolgen
In programma 5 is de uitvoering van de Leerplicht opgenomen, evenals het budget hiervoor (produkt nr. 430006, kostensoort 441203). Voor 2026 is er in de begroting een bedrag van € 206.729,00 opgenomen.

c. Argumenten en overwegingen

De huidige bestuursovereenkomst Voortijdig Schoolverlaten (VSV) is in 2025 verlopen en sluit niet meer aan bij de actuele wijze van samenwerken en de benodigde juridische borging. Daarnaast is het takenpakket van BLD per 1-1-2026 uitgebreid met de uitvoering van de Wet van School naar Duurzaam Werk (WSDW). Vanwege het aflopen van de bestuursovereenkomst en de uitbreiding van de doelgroep is het noodzakelijk om de regionale samenwerking inhoudelijk te actualiseren en in een centrumregeling goed vast te leggen.

Vanaf 1 januari 2026 wordt uitvoering gegeven aan de taken van BLD alsof de centrumregeling reeds van kracht is, teneinde een soepele overgang naar de WSDW te waarborgen. Bovendien wordt dan ook het hiaat hersteld dat sinds de wijziging van de Wgr in 2022 is ontstaan.

De centrumregeling is nadrukkelijk bedoeld als samenwerking. Het gaat om gezamenlijke besluitvorming over strategie en uitvoering. Hoewel de gemeente Heerlen als centrumgemeente de uitvoering op zich neemt (zoals nu ook de

werkwijze is), blijven alle gemeenten betrokken. Afstemming over de uitvoering, wederzijdse verwachtingen en gezamenlijke doelen zijn essentieel. Daarom voorziet de regeling in verschillende overlegvormen om de samenwerking te bewaken en te versterken.

De centrumregeling ondersteunt een uniforme regionale aanpak met:

- * Duidelijke rollen en bevoegdheden;
- * Duidelijke afspraken over mandaat, gegevensverwerking en instructies;
- * Snellere besluitvorming;
- * Minder bestuurlijke en ambtelijke versnippering;
- * Een herkenbare uitvoeringsorganisatie voor scholen en ketenpartners.

Verder draagt de centrumregeling bij aan de maatschappelijke opgaven waarvoor de gemeente staat, zoals omschreven in de kadernota Koerskompas, namelijk: doel 2 (gezondheid en bestaanszekerheid als basis van de gemeenschap), doel 3 (kansen voor toekomstige generaties) en doel 4 (talent en ontwikkeling).

d. Opties en keuze

De uitvoering van de Leerplichtfunctie is al diverse jaren via mandaat belegd bij daartoe aangewezen bestuursorganen en functionarissen van de gemeente Heerlen. Niet deelnemen aan de centrumregeling betekent dat de gemeente Brunssum de uitvoering van de wettelijke taken op een andere wijze moet organiseren. Dit zou betekenen dat de gemeente Brunssum zelf de wettelijke taken op grond van de Leerplichtwet en de Wet van school naar duurzaam werk moet gaan uitvoeren. Hiervoor is de gemeentelijke organisatie niet ingericht. Bovendien leidt dit tot frictie- en desintegratiekosten als gevolg van nadelige consequenties van uittreding (financiële, juridische, personele en organisatorische consequenties). Zie verder artikel 20 van de centrumregeling.

Kanttekeningen en risico's:

- * De centrumregeling zorgt weliswaar voor minder autonomie voor de afzonderlijke gemeenten: gemeenten dragen de wettelijke taken over aan de centrumgemeente, waardoor er minder ruimte ontstaat in het leggen van eigen accenten in beleid/uitvoering. Dit is niet anders dan op basis van de huidige bestuursovereenkomst. Maar hierdoor kunnen o.a. verschillen in leerlingenaantallen en leerlinginstromen over de gemeentegrenzen heen worden opgevangen.
- * Een centrumregeling vereist vertrouwen en een gelijkwaardige samenwerking. De regeling voorziet in:
 - o Bestuurlijk overleg;
 - o Ambtelijk overleg;
 - o Gezamenlijke instructies en een gezamenlijke dienstverleningsovereenkomst;
 - o Afspraken over informatieverstrekking en monitoring.

e. Financiën

Het instellen van de centrumregeling voor Bureau Leren en Doorstromen Parkstad heeft geen financiële consequenties. Ten behoeve van de uitvoering van de centrumregeling zijn de financiën opgenomen in de meerjarenbegroting van de gemeente; produktnr. 430006, kostensoort 441203. Voor de begroting 2026 is hiervoor een bedrag van € 206.729,00 opgenomen.

Toelichting bij artikel 5 en 6: bij de kostentoerekening wordt uitgegaan van het aantal leerlingen per gemeente. Bij de garantstelling wordt uitgegaan van het aantal inwoners per gemeente.

4. Bijlagen:

1. Ontwerp Centrumregeling Bureau Leren en Doorstromen Parkstad 2026.

Het college van burgemeester en wethouders,

Burgemeester

Secretaris

Raadsbesluit

Afdeling : Maatschappelijke ontwikkeling
Registratiekenmerk : 202676805

De raad van de gemeente Brunssum,

Gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 11 augustus 2026;
Gelet op artikel 1, derde lid van de Wet gemeenschappelijke regelingen;

Overwegende dat:

- Het college het ontwerp van de centrumregeling Bureau Leren en Doorstromen Parkstad 2026 overeenkomstig artikel 1, tweede lid van de Wet gemeenschappelijke regelingen aan de raad heeft toegezonden;
- De raad overeenkomstig artikel 1, derde lid van de Wet gemeenschappelijke regelingen een zienswijze over het ontwerp naar voren kan brengen;
- Het ontwerp geen aanleiding geeft tot het naar voren brengen van een zienswijze;

Besluit:

1. Kennis te nemen van het ontwerp van de Centrumregeling Bureau Leren en Doorstromen Parkstad 2026, daarover geen zienswijze naar voren te brengen en het college daarvan in kennis te stellen.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 15 september 2026

De Raad voornoemd,

Voorzitter

Griffier